

K 5753

003 Nazwisko DREWNOWSKI Imiona Jan lat życia

004 Pseudonim

006 z domu Rodzice

008 Data urodzenia 1908 19808 Miejscowość

010 Data śmierci 16.12.2000 Miejscowość

012 Pogrzeb/Spopielenie Adres Cmentarza

Nr. grobu

026 Źródła: Nekrolog

Ankieta

Lista Stowarzyszenia

Grodziska

Suchecitz

Inne

- 029 Wyznanie
- 030 Jednostka wojskowa
- 032 Rodzaj wojska
- 033 Stopień wojskowy
- 034 Odznaczenie
- 036 Zawód
- 038 Tytuły naukowe
- 042 Instytucje
- 044 Obozy
- 046 Słowo kluczowe

Karta Rejestracyjna Archiwum Osobowe Emigracji. Biblioteka Polska w Londynie.

Curriculum vitae

JAN DREWNOWSKI urodzony 30 stycznia 1908 r. w Wilnie. Od 1918 mieszkał w Warszawie. W latach 1926-1929 i 1931/32 studiował w Szkole Głównej Handlowej. W latach 1933-1935 studia poddyplomowe w London School of Economics. Stopień doktora nauk ekonomicznych uzyskał w SGH w r.1936. W latach 1935-1938 asystent i adiunkt SGH. W roku 1938 habilitował się jako docent ekonomii politycznej.

Wziął udział w kampanii wrześniowej jako ppor.rez. Dwukrotnie ranny. Do roku 1945 w oflagu. Po wyzwoleniu oficer łącznikowy przy Brytyjskim Zarządzie Wojskowym Niemiec z przydziałem do 1 Dyw.Panc. Powrócił do Polski w lutym 1946 r.

W latach 1946-48 dyrektor departamentu w Centralnym Urzędzie Planowania. Usunięty z tego stanowiska po t.zw. procesie CUP w lutym 1948. Od 1946 profesor nadzw.gospodarki planowej w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, przemianowanej później na Szkołę Główną Planowania i Statystyki. W latach 1949-1956 pozbawiony kierownictwa katedry i prawa wykładania swego przedmiotu. W 1956-58 dziekan wydziału ogólno-ekonomicznego SGPiS. W latach 1957-60 członek Rady Ekonomicznej i Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

W latach 1961-64 profesor ekonomii w University of Ghana w Legon. W latach 1964-1969 dyrektor Programu Planowania Społecznego w United Nations Research Institute for Social Development w Genewie. Od 1967 spotykał się znowu z szyskanami ze strony władz PRL. Po ukończeniu pracy w ONZ w r.1969 objął stanowisko profesora planowania ekonomicznego i społecznego w Institute of Social Studies w Hadze. Wkrótce potem zgłosił się do władz holenderskich jako uchodźca polityczny. W latach 1971-1973 prorektor Institute of Social Studies. W r.1979 przeszedł na emeryturę. W r.1980 osiedlił się w Anglii.

Ważniejsze publikacje:

- O niedoskonałym popycie, SGH, Warszawa 1936.
- Przyczynek do teorii przedsiębiorstwa, Tow.Ekon.i Stat.Pol., Warszawa 1937.
- Próba ogólnej teorii gospodarki planowej, Ekonomista, Warszawa 1937. II wydanie: Trzaska, Evert i Michalski, Warszawa 1947.
- tłumaczenie: D.Ricardo: Zasady ekonomii politycznej i opodatkowania, PWN, Warszawa 1957.
- "The Economic Theory of Socialism", Journal of Political Economy vol.LXIX, no 4, 1961.
- On Measuring and Planning the Quality of Life, Mouton, The Hague Paris 1974.
- O myśl polityczną, Odnowa, Londyn 1976.
- "Poverty - Its meaning and measurement", Development and Change vol.8, no 2, 1977.
- "Kapitulacja ideologiczna i ofensywa polityczna", Kultura Nr.12, 1977 i Krytyka Nr.2, 1978.
- "The Affluence Line", Social Indicators Research, vol.5, no 3, 1977.
- "The Central Planning Office on Trial", Soviet Studies.vol.XXXI.no 1.1979

Wziął udział w kampanii wrześniowej jako ppor rez. Dwukrotnie ranny. Do roku 1945 w oflagu. Po wyzwoleniu oficer łącznikowy przy Brytyjskim Zarządzie Wojskowym Niemiec z przydziałem do 1 Dyw. Panc. Powrócił do Polski w lutym 1946 r.

W latach 1946-48 dyrektor departamentu w Centralnym Urzędzie Planowania. Usunięty z tego stanowiska po t.zw. procesie CUP w lutym 1948. Od 1946 profesor nadzw. gospodarki planowej w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, przemianowanej później na Szkołę Główną Planowania i Statystyki. W latach 1949-1956 pozbawiony kierownictwa katedry i prawa wykładania swego przedmiotu. W 1956-58 dziekan wydziału ogólno-ekonomicznego SGPiS. W latach 1957-60 członek Rady Ekonomicznej i Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

W latach 1961-64 profesor ekonomii w University of Ghana w Legon. W latach 1964-1969 dyrektor Programu Planowania Społecznego w United Nations Research Institute for Social Development w Genewie. Od 1967 spotykał się znowu z szykanami ze strony władz PRL. Po ukończeniu pracy w ONZ w r. 1969 objął stanowisko profesora planowania ekonomicznego i społecznego w Institute of Social Studies w Hadze. Wkrótce potem zgłosił się do władz holenderskich jako uchodźca polityczny. W latach 1971-1973 prorektor Institute of Social Studies. W r. 1979 przeszedł na emeryturę. W r. 1980 osiedlił się w Anglii.

Ważniejsze publikacje:

- O niedoskonałym popycie, SGH, Warszawa 1936.
- Przyczynek do teorii przedsiębiorstwa, Tow. Ekon. i Stat. Pol., Warszawa 1937.
- Próba ogólnej teorii gospodarki planowej, Ekonomista, Warszawa 1937. II wydanie: Trzaska, Ewert i Michalski, Warszawa 1947.
- tłumaczenie: D. Ricardo: Zasady ekonomii politycznej i opodatkowania, PWN, Warszawa 1957.
- "The Economic Theory of Socialism", Journal of Political Economy vol. LXIX, no 4, 1961.
- On Measuring and Planning the Quality of Life, Mouton, The Hague Paris 1974.
- O myśl polityczną, Odnowa, Londyn 1976.
- "Poverty - Its meaning and measurement", Development and Change vol. 8, no 2, 1977.
- "Kapitulacja ideologiczna i ofensywa polityczna", Kultura Nr. 12, 1977 i Krytyka Nr. 2, 1978.
- "The Affluence Line", Social Indicators Research, vol. 5, no 3, 1977.
- "The Central Planning Office on Trial", Soviet Studies, vol. XXXI, no 1, 1979.
- "Basic Needs and Social Indicators", Labour and Society, vol. 4, no 3, 1979.
- Władza i opozycja, Londyn 1979.
- "Social Indicators, The Quality of Life and Economic Theory", Philosophica, vol. 25, no 1, 1980.

Jan Rokich
planowanie gospodarcze i polityczne

rosł. Tow. Naukowe na Pol. 1999/2000
Obecnie

Jan Drewnowski, ostatni z grona znaczących przedwojennych ekonomistów polskich, wychowanek i profesor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, umarł 16 grudnia 2000 r. Na początku lat 30., zaraz po ukończeniu studiów, Jan Drewnowski wyjechał do Wlk. Brytanii, gdzie nauczył się nowoczesnej wówczas, neoklasycznej ekonomii. W tamtym okresie Anglia, a szczególnie takie ośrodki naukowe, jak Cambridge czy London School of Economics, stanowiła światowe centrum rozwijającej się myśli ekonomicznej, które licznie odwiedzali młodzi Polacy, podobnie jak dzisiaj jeżdżą do uniwersytetów amerykańskich.

Wróciwszy do kraju, jeszcze przed wojną, Jan Drewnowski wydał dwie liczące się w środowisku prace: jedną poświęconą teorii

przedsiębiorstwa, drugą pt. "Próba ogólnej teorii gospodarki planowej". W tej ostatniej zaprezentował swoje socjalistyczne przekonania, którym pozostał wierny do końca życia, nigdy nie zwiedziony komunizmem w jakimkolwiek wydaniu.

Po wojnie, którą spędził w obozie jenieckim, tłumacząc na polski i redagując prace wybitnych anglojęzycznych ekonomistów, zaangażował się w działalność publiczną. Został dyrektorem Departamentu Planowania Długookresowego w Centralnym Urzędzie Planowania. Podczas pełnienia tej funkcji uczestniczył w przygotowaniu trzyletniego planu odbudowy Polski i - jak sam pisał - wprowadzał do kraju gospodarkę planową. W 1948 r. okazało się jednak, że przyjęte w CUP-ie pryncypia i priorytety rozwojowe nie odpowiadają rosnącym wówczas w siłę komunistom. Zespół Centralnego Urzędu Planowania został bezceremonialnie rozpuśćzony.

Do działalności publicznej Jan Drewnowski powrócił jeszcze raz po 1956 r., przystępując do Rady Ekonomicznej - grupy ekonomistów, którzy zaproponowali reformę panującego wówczas w Polsce ustroju gospodarczego, pierwszą z szeregu polskich nieudanych reform gospodarczych. Zniechęcony, skoncentrował się na pracy naukowej i dydaktycznej w SGPiS.

Na początku lat 60. wyjechał z Polski. Najpierw oficjalnie podjął funkcję dziekana wydziału ekonomii na jednym z uniwersytetów w Ghanie, następnie pracował w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie, wreszcie w Instytucie Studiów Społecznych w Hadze - instytucji przygotowującej elitę biurokratyczną dla rządów całego świata. Pobyt za granicą przekształcił się stopniowo w emigrację polityczną, co zaznaczało się uczestnictwem w intelektualnym życiu emigracji polskiej. Publikował wówczas w periodykach emigracyjnych, rejestrując i komentując aktywność antyreżimową w Polsce. Po przejściu na emeryturę osiadł w Wlk. Brytanii, gdzie działał w Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie do końca emigracyjnego istnienia tej instytucji.

Dał się poznać w światowym środowisku ekonomistów jako autor wskaźników jakości życia, które opracował podczas pobytu w Międzynarodowym Biurze Pracy. Można chyba powiedzieć, że przedstawiając owe wskaźniki, a także pisząc prace o tzw. preferencjach społecznych, formułował metodyczne podstawy socjalistycznej organizacji życia gospodarczego, wizji romantycznej, może nierealnej, ale nie naiwnej, bo opartej na żelaznej logice naukowego rozumowania i argumentacji.

Po przemianach w Polsce w 1989 r. zaczął składać wizyty w macierzystej uczelni, która powróciła do swojej przedwojennej nazwy - SGH. Uczestniczył w wielu spotkaniach, seminariach, był honorowym przewodniczącym zjazdu absolwentów uczelni w 90-lecie jej istnienia. Kilka lat temu SGH przyznała Mu doktorat honorowy. Zawsze był z sympatią witany i przyjmowany przez dawnych współpracowników, studentów, a także przez młodsze pokolenie ekonomistów, podziwiających wytworne maniery Jana Drewnowskiego - starszego, ale nie staroświeckiego pana, który do końca potrafił zaskoczyć logiką i świeżością pomysłów, ukazując w razie potrzeby pazur polemisty, a w innych wypadkach prezentując łagodność właściwą dojrzałemu

amerykańskich.

Wróciwszy do kraju, jeszcze przed wojną, Jan Drewnowski wydał dwie liczące się w środowisku prace: jedną poświęconą teorii

przedsiębiorstwa, drugą pt. "Próba ogólnej teorii gospodarki planowej". W tej ostatniej zaprezentował swoje socjalistyczne przekonania, którym pozostał wierny do końca życia, nigdy nie zwiedziony komunizmem w jakimkolwiek wydaniu.

Po wojnie, którą spędził w obozie jenieckim, tłumacząc na polski i redagując prace wybitnych anglojęzycznych ekonomistów, zaangażował się w działalność publiczną. Został dyrektorem Departamentu Planowania Długookresowego w Centralnym Urzędzie Planowania. Podczas pełnienia tej funkcji uczestniczył w przygotowaniu trzyletniego planu odbudowy Polski i - jak sam pisał - wprowadzał do kraju gospodarkę planową. W 1948 r. okazało się jednak, że przyjęte w CUP-ie pryncypia i priorytety rozwojowe nie odpowiadają rosnącym wówczas w siłę komunistom. Zespół Centralnego Urzędu Planowania został bezceremonialnie rozpuśćzony.

Do działalności publicznej Jan Drewnowski powrócił jeszcze raz po 1956 r., przystępując do Rady Ekonomicznej - grupy ekonomistów, którzy zaproponowali reformę panującego wówczas w Polsce ustroju gospodarczego, pierwszą z szeregu polskich nieudanych reform gospodarczych. Zniechęcony, skoncentrował się na pracy naukowej i dydaktycznej w SGPiS.

Na początku lat 60. wyjechał z Polski. Najpierw oficjalnie podjął funkcję dziekana wydziału ekonomii na jednym z uniwersytetów w Ghanie, następnie pracował w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie, wreszcie w Instytucie Studiów Społecznych w Hadze - instytucji przygotowującej elity biurokratyczne dla rządów całego świata. Pobyt za granicą przekształcił się stopniowo w emigrację polityczną, co zaznaczało się uczestnictwem w intelektualnym życiu emigracji polskiej. Publikował wówczas w periodykach emigracyjnych, rejestrując i komentując aktywność antyreżimową w Polsce. Po przejściu na emeryturę osiadł w Wlk. Brytanii, gdzie działał w Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie do końca emigracyjnego istnienia tej instytucji.

Dał się poznać w światowym środowisku ekonomistów jako autor wskaźników jakości życia, które opracował podczas pobytu w Międzynarodowym Biurze Pracy. Można chyba powiedzieć, że przedstawiając owe wskaźniki, a także pisząc prace o tzw. preferencjach społecznych, formułował metodyczne podstawy socjalistycznej organizacji życia gospodarczego, wizji romantycznej, może nierealnej, ale nie naiwnej, bo opartej na żelaznej logice naukowego rozumowania i argumentacji.

Po przemianach w Polsce w 1989 r. zaczął składać wizyty w macierzystej uczelni, która powróciła do swojej przedwojennej nazwy - SGH. Uczestniczył w wielu spotkaniach, seminariach, był honorowym przewodniczącym zjazdu absolwentów uczelni w 90-lecie jej istnienia. Kilka lat temu SGH przyznała Mu doktorat honorowy. Zawsze był z sympatią witany i przyjmowany przez dawnych współpracowników, studentów, a także przez młodsze pokolenie ekonomistów, podziwiających wytworne maniere Jana Drewnowskiego - starszego, ale nie staroświeckiego pana, który do końca potrafił zaskoczyć logiką i świeżością pomysłów, ukazując w razie potrzeby pazur polemisty, a w innych wypadkach prezentując łagodność właściwą dojrzałemu wiekowi i doświadczeniu życiowemu. Śmierć prof. Drewnowskiego zrywa jedno z ostatnich ogniw łączących dzisiejszą Szkołę Główną Handlową z przedwojenną SGH.

Rocznik XLIII Polsh. Tow. Naukowego na Obczyźnie
Rozr. 1999/2000; wyd. 2001
Gazeta Wyborcza z 28.12.2000

Urszula Grzełowska

D.P. 21.XII.2000

Ś. † P.

JAN DREWNOWSKI

Kochany Mąż i nasz Drogі Ojciec

urodzony 30 stycznia 1908 r. w Wilnie,
zmarł 16 grudnia 2000 r. w Londynie.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w kościele
św. Karola Boromeusza na Powązkach w Warszawie,
w czwartek 28 grudnia 2000 r. o godz. 12.00,
po czym nastąpi pogrzeb. Pochowany zostanie w grobie rodzinnym.

Z wielkim smutkiem zawiadamiają
i o modlitwę proszą

ŻONA, SYN, CÓRKA

2673

T.P. 20.I.2001

Oraz

Ś. † P.

prof. dr. hab. JANA DREWNOWSKIEGO

ur. 30 stycznia 1908 r. w Wilnie, zm. 16 grudnia 2000 r. w Londynie,
pochowanego 28 grudnia 2000 r. na Powązkach w Warszawie,
rektora PUNO w latach 1995-98,
prof. ekonomii na kilku uniwersytetach Afryki, Ameryki i Europy,
dr. honoris causa SGH w Warszawie,
autora kilku dzieł z dziedziny ekonomii,
żołnierza Września, odznaczonego Orderem Odrodzenia Polski
oraz wieloma innymi odznaczeniami.

Za spokój dusz szlachetnych Polaków zostanie odprawiona
msza św. w kościele św. A. Boboli, 1 Leysfield Road, London W12,
w niedzielę 18 lutego 2001 r. o godz. 10.30.

O liczną obecność proszą władze PUNO i PTNO.
Requiescant in pace

9109

D.P. 4.I.2001

Ś. † P.

prof. dr hab. JAN DREWNOWSKI

urodzony w 1908 r. w Wilnie,

ekonomista, absolwent Szkoły Głównej Handlowej,
doktorat w 1934 r., habilitacja w 1938 r.

Żołnierz września 1939 r., jeniec niemieckich oflagów.

Profesor SGH, wykładowca University of Ghana w Legon,
Institute of Social Studies w Hadze, University of Amsterdam
oraz University of Puerto Rico.

Dziekan Wydziału Prawa i Nauk Społecznych,
a następnie Rektor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie.
Autor wielu artykułów i publikacji naukowych. Honorowy profesor
Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie.

Gorący patriota, dobry i prawy człowiek.

Zmarł 16 grudnia 2000 r. w Londynie.

Żonie oraz Rodzinie Zmarłego składam wyrazy głębokiego współczucia.

KONSUL GENERALNY RP W LONDYNIE

2011

D.P. 16.I.2001

Ś. † P.

JAN DREWNOWSKI

harcistrz

Członek 3 D. H. im. księcia J. Poniatowskiego w Warszawie.

Komendant harcistrzowskich kursów-obozów.

Były rektor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie.

Msza św. za spokój Jego duszy zostanie odprawiona w kościele
św. Andrzeja Boboli w niedzielę 18 lutego 2001 r. o godz. 10.30.

Cześć Jego pamięci!

**ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
NACZELNICTWO**

2109

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy,
że w dniu 16 grudnia 2000 r. zmarł

Replik nr 299 profesor (5769)
13/12/2000 *Przez codziennik*

JAN DREWNOWSKI

Doctor Honoris Causa Szkoły Głównej Handlowej
w Warszawie

absolwent przedwojennej SGH,
wybitny uczony i działacz gospodarczy,
członek wielu krajowych i międzynarodowych
instytucji naukowych,
kierownik katedr, dziekan i prodziekan wydziałów
Szkoły Głównej Planowania i Statystyki,
członek Rady Głównej ds. Nauki
i Szkolnictwa Wyższego,
członek Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,
współpracownik Rady Europy, ONZ
i innych organizacji międzynarodowych.
Swoje życie oddawał zawsze wartościom
najwyższym, był żołnierzem września,
jeńcem stalagów.

Odszedł Człowiek niezwyklej skromności,
prawości i dobroci.

Cześć jego pamięci.

Rektor i Senat
Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

7.P. 6.T. 2000

Ś.†P.

JAN DREWNOWSKI

prof. dr habilitowany Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.
Doctor honoris causa.

Profesor uniwersytetu Ghany w Legon,
profesor Instytutu Nauk Społecznych w Hadze,
Visiting Professor Massachusetts Institute of Technology,
uniwersytetu Manchester, uniwersytetu Puerto Rico.
Dyrektor Programu w Instytucie Nauk Społecznych Organizacji
Narodów Zjednoczonych w Genewie. Ekspert ONZ i UNESCO
w sprawach krajów rozwijających się.

Wykładał na uniwersytetach: Harvard, Columbia, Brandeis, Berkeley,
Oxford, Amsterdam i wielu innych.

Członek honorowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego,
członek Warszawskiego Towarzystwa Naukowego,
The Royal Institute for International Affairs i wielu innych.

Był Rektorem Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie.
Kapitan rezerwy. Żołnierz września.

Zmarł 16 grudnia 2000 r. w wieku 92 lat w Londynie. Pochowany został
28 grudnia 2000 r. w grobie rodzinnym na Powązkach w Warszawie.

Wszystkim Przyjacielom, Znajomym i Instytucjom,
którzy wyrazili mi współczucie i żal po śmierci mojego Męża,
składam z głębi serca gorące podziękowania.

ŻONA

2010

JAN DREWNOWSKI (1908-2000)

Jan Drewnowski, ostatni z grona znaczących przedwojennych ekonomistów polskich, wychowanek i profesor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, umarł 16 grudnia 2000 r. Na początku lat 30., zaraz po ukończeniu studiów, Jan Drewnowski wyjechał do Wlk. Brytanii, gdzie nauczył się nowoczesnej wówczas, neoklasycznej ekonomii. W tamtym okresie Anglia, a szczególnie takie ośrodki naukowe, jak Cambridge czy London School of Economics, stanowiła światowe centrum rozwijającej się myśli ekonomicznej, które licznie odwiedzali młodzi Polacy, podobnie jak dzisiaj jeżdżą do uniwersytetów amerykańskich.

Wróciwszy do kraju, jeszcze przed wojną, Jan Drewnowski wydał dwie liczące się w środowisku prace: jedną poświęconą teorii

przedsiębiorstwa, drugą pt. "Próba ogólnej teorii gospodarki planowej". W tej ostatniej zaprezentował swoje socjalistyczne przekonania, którym pozostał wierny do końca życia, nigdy nie zwiedziony komunizmem w jakimkolwiek wydaniu.

Po wojnie, którą spędził w obozie jenieckim, tłumacząc na polski i redagując prace wybitnych anglojęzycznych ekonomistów, zaangażował się w działalność publiczną. Został dyrektorem Departamentu Planowania Długookresowego w Centralnym Urzędzie Planowania. Podczas pełnienia tej funkcji uczestniczył w przygotowaniu trzyletniego planu odbudowy Polski i - jak sam pisał - wprowadzał do kraju gospodarkę planową. W 1948 r. okazało się jednak, że przyjęte w CUP-ie pryncypia i priorytety rozwojowe nie odpowiadają rosnącym wówczas w siłę komunistom. Zespół Centralnego Urzędu Planowania został bezceremonialnie rozpędzony.

Do działalności publicznej Jan Drewnowski powrócił jeszcze raz po 1956 r., przystępując do Rady Ekonomicznej - grupy ekonomistów, którzy zaproponowali reformę panującego wówczas w Polsce ustroju gospodarczego, pierwszą z szeregu polskich nieudanych reform gospodarczych. Zniechęcony, skoncentrował się na pracy naukowej i dydaktycznej w SGPiS.

Na początku lat 60. wyjechał z Polski. Najpierw oficjalnie podjął funkcję dziekana wydziału ekonomii na jednym z uniwersytetów w Ghanie, następnie pracował w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie, wreszcie w Instytucie Studiów Społecznych w Hadze - instytucji przygotowującej elitę biurokratyczne dla rządów całego świata. Pobyt za granicą przekształcił się stopniowo w emigrację polityczną, co zaznaczało się uczestnictwem w intelektualnym życiu emigracji polskiej. Publikował wówczas w periodykach emigracyjnych, rejestrując i komentując aktywność antyreżimową w Polsce. Po przejściu na emeryturę osiadł w Wlk. Brytanii, gdzie działał w Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie do końca emigracyjnego istnienia tej instytucji.

Dał się poznać w światowym środowisku ekonomistów jako autor wskaźników jakości życia, które opracował podczas pobytu w Międzynarodowym Biurze Pracy. Można chyba powiedzieć, że przedstawiając owe wskaźniki, a także pisząc prace o tzw. preferencjach społecznych, formułował metodyczne podstawy socjalistycznej organizacji życia gospodarczego, wizji romantycznej, może nierealnej, ale nie naiwnej, bo opartej na żelaznej logice naukowego rozumowania i argumentacji.

Po przemianach w Polsce w 1989 r. zaczął składać wizyty w macierzystej uczelni, która powróciła do swojej przedwojennej nazwy - SGH. Uczestniczył w wielu spotkaniach, seminariach, był honorowym przewodniczącym zjazdu absolwentów uczelni w 90-lecie jej istnienia. Kilka lat temu SGH przyznała Mu doktorat honorowy. Zawsze był z sympatią witany i przyjmowany przez dawnych współpracowników, studentów, a także przez młodsze pokolenie ekonomistów, podziwiających wytworne maniere Jana Drewnowskiego - starszego, ale nie staroświeckiego pana, który do końca potrafił zaskoczyć logiką i świeżością pomysłów, ukazując w razie potrzeby pazur polemisty, a w innych wypadkach prezentując łagodność właściwą dojrzałemu wiekowi i doświadczeniu życiowemu. Śmierć prof. Drewnowskiego zrywa jedno z ostatnich ogniw łączących dzisiejszą Szkołę Główną Handlową z przedwojenną SGH.

Urszula Grzelońska

Gazeta Wyborcza z 28.12.2000

Pożegnanie

Jan Drewnowski (1908-2000)

Jan Drewnowski, ostatni z grona znaczących przedwojennych ekonomistów polskich, wychowanek i profesor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, zmarł 16 grudnia 2000 r. Na początku lat 30., zaraz po ukończeniu studiów, Jan Drewnowski wyjechał do Wlk. Brytanii, gdzie nauczył się nowoczesnej wówczas, neoklasycznej ekonomii. W tamtym okresie Anglia, a szczególnie takie ośrodki naukowe, jak Cambridge czy London School of Economics, stanowiła światowe centrum rozwijającej się myśli ekonomicznej, które licznie odwiedzali młodzi Polacy, podobnie jak dzisiaj jeżdżą do uniwersytetów amerykańskich.

Wróciwszy do kraju, jeszcze przed wojną, Jan Drewnowski wydał dwie liczące się w środowisku prace: jedną poświęconą teorii przedsiębiorstwa, drugą pt. „Próba ogólnej teorii gospodarki planowej”. W tej ostatniej zaprezentował swoje socjalistyczne przekonania, którym pozostał wierny do końca życia, nigdy nie zwiedziony komunizmem w jakimkolwiek wydaniu.

Po wojnie, którą spędził w obozie jenieckim, tłumacząc na polski i redagując prace wybitnych anglojęzycznych ekonomistów, zaangażował się w działalność publiczną. Został dyrektorem Departamentu Planowania Długookresowego w Centralnym Urzędzie Planowania. Podczas pełnienia tej funkcji uczestniczył w przygotowaniu trzyletniego planu odbudowy Polski i – jak sam pisał – wprowadzał do kraju gospodarkę planową. W 1948 r. okazało się jednak, że przyjęte w CUP-ie pryncypia i priorytety rozwojowe nie odpowiadają rosnącemu wówczas w siłę komunizmowi. Zespół Centralnego Urzędu Planowania został bezceremonialnie rozpuśćiony.

Do działalności publicznej Jan

Dał się poznać w światowym środowisku ekonomistów jako autor wskaźników jakości życia, które opracował podczas pobytu w Międzynarodowym Biurze Pracy. Można chyba powiedzieć, że przedstawiając owe wskaźniki, a także pisząc prace o tzw. preferencjach społecznych, formułował metodyczne podstawy socjalistycznej organizacji życia gospodarczego, wizji romantycznej, może nierealnej, ale nie naiwnej, bo opartej na żelaznej logice naukowego rozumowania i argumentacji.

Po przemianach w Polsce w 1989 r. zaczął składać wizyty w macierzystej uczelni, która powróciła do swojej przedwojennej nazwy – SGH. Uczestniczył w wielu spotkaniach, seminariach, był honorowym przewodniczącym zjazdu absolwentów uczelni w 90-lecie jej istnienia. Kilka lat temu SGH przyznała Mu doktorat honorowy. Zawsze był z sympatią witany i przyjmowany przez dawnych współpracowników, studentów, a także przez młodsze

Przemówienie Ryszarda Matuszewskiego, wygłoszone podczas pogrzebu

Drogi Janku,

Chciałbym Cię pożegnać w imieniu tych, co Cię jeszcze pamiętają ze wspólnych lat harcerskich. Są wśród nich moi wspaniali, bohaterscy młodzi koledzy, w czasie okupacji przywódcy Szarych Szeregów – Staś Broniewski i Janek Rossman, którzy tu przybyć nie mogli, ale myślami są z nami. Są moi równie wspaniali rówieśnicy: Jan Nowak-Jeziorański, Janek Kott, Wiktor Szyryński, Sławek Łazowski i Jurek Nacholiński, rozrzućeni po całym świecie, ale też na pewno pamiętający, że byłeś naszym pierwszym drużynowym, przeszło 70 lat temu, w 3. Warszawskiej Drużynie Harcerskiej im. ks. Józefa Poniatowskiego, drużynie, która i dziś istnieje, i – pamiętając o Tobie – przysłała poczet sztandarowy na pożegnanie z Tobą.

Widzę Cię na zdjęciu komendy obozu w Wawrzynowie koło Kościerzyny, pamiątkowym zdjęciu z 1928 r. Obok Ciebie dwu późniejszych naszych drużynowych: Witold Sosnowski – zamęczony w Oświęcimiu, i Antek Rosental – cudem ocalały w czasie hitlerowskiej okupacji. Jest także na tym zdjęciu Lutek Widerszal, Twój rówieśnik i kolega z klasy, konspiracyjny działacz BIP-u, zamordowany przez zbrodniarzy współpracujących z okupantem. Jako oficer rezerwy przeżyłeś tamten czas w Oflagu. Odszedłeś chyba ostatni z uwiecznionych na tej fotografii.

Pamiętam, jak prowadzisz nas górskimi szlakami po Beskidach – też 70 lat temu. Swoją postawą dajesz niedjednemu z nas wzór, jak z wychuchanych w rodzinnym cieple maminsynków przekształcić się w młodych ludzi – zaradnych, samodzielnych i zahartowanych na życiowe trudności i przeciwności losu. Byłeś dla mnie zawsze, także i w późniejszych latach, wzorem harcer-

jak dzisiaj jeżdżą do uniwersytetów amerykańskich.

Wróciwszy do kraju, jeszcze przed wojną, Jan Drewnowski wydał dwie liczące się w środowisku prace: jedną poświęconą teorii przedsiębiorstwa, drugą pt. „Próba ogólnej teorii gospodarki planowej”. W tej ostatniej zaprezentował swoje socjalistyczne przekonania, którym pozostał wierny do końca życia, nigdy nie zwiedziony komunizmem w jakimkolwiek wydaniu.

Po wojnie, którą spędził w obozie jenieckim, tłumacząc na polski i redagując prace wybitnych anglojęzycznych ekonomistów, zaangażował się w działalność publiczną. Został dyrektorem Departamentu Planowania Długookresowego w Centralnym Urzędzie Planowania. Podczas pełnienia tej funkcji uczestniczył w przygotowaniu trzyletniego planu odbudowy Polski i – jak sam pisał – wprowadzał do kraju gospodarkę planową. W 1948 r. okazało się jednak, że przyjęte w CUP-ie pryncypia i priorytety rozwojowe nie odpowiadają rosnącemu wówczas w siłę komunistom. Zespół Centralnego Urzędu Planowania został bezceremonialnie rozpuśćony.

Do działalności publicznej Jan Drewnowski powrócił jeszcze raz po 1956 r., przystępując do Rady Ekonomicznej – grupy ekonomistów, którzy zaproponowali reformę panującego wówczas w Polsce ustroju gospodarczego, pierwszą z szeregu polskich nieudanych reform gospodarczych. Zniechęcony, skoncentrował się na pracy naukowej i dydaktycznej w SGPiS.

Na początku lat 60. wyjechał z Polski. Najpierw oficjalnie podjął funkcję dziekana wydziału ekonomii na jednym z uniwersytetów w Ghanie, następnie pracował w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie, wreszcie w Instytucie Studiów Społecznych w Hadze – instytucji przygotowującej elitę biurokratyczną dla rządów całego świata. Pobyt za granicą przekształcił się stopniowo w emigrację polityczną, co zaznaczało się uczestnictwem w intelektualnym życiu emigracji polskiej. Publikował wówczas w periodykach emigracyjnych, rejestrując i komentując aktywność antyreżimową w Polsce. Po przejściu na emeryturę osiadł w Wlk. Brytanii, gdzie działał w Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie do końca emigracyjnego istnienia tej instytucji.

Dał się poznać w światowym środowisku ekonomistów jako autor wskaźników jakości życia, które opracował podczas pobytu w Międzynarodowym Biurze Pracy. Można chyba powiedzieć, że przedstawiając owe wskaźniki, a także pisząc prace o tzw. preferencjach społecznych, formułował metodyczne podstawy socjalistycznej organizacji życia gospodarczego, wizji romantycznej, może nierealnej, ale nie naiwnej, bo opartej na żelaznej logice naukowego rozumowania i argumentacji.

Po przemianach w Polsce w 1989 r. zaczął składać wizyty w macierzystej uczelni, która powróciła do swojej przedwojennej nazwy – SGH. Uczestniczył w wielu spotkaniach, seminariach, był honorowym przewodniczącym zjazdu absolwentów uczelni w 90-lecie jej istnienia. Kilka lat temu SGH przyznała Mu doktorat honorowy. Zawsze był z sympatią witany i przyjmowany przez dawnych współpracowników, studentów, a także przez młodsze pokolenie ekonomistów, podziwiających wytworne maniere Jana Drewnowskiego – starszego, ale nie staroświeckiego pana, który do końca potrafił zaskoczyć logiką i świeżością pomysłów, ukazując w razie potrzeby pazur polemisty, a w innych wypadkach prezentując łagodność właściwą dojrzałości wiekowi i doświadczeniu życiowemu. Śmierć prof. Drewnowskiego zrywa jedno z ostatnich ogniw łączących dzisiejszą Szkołę Główną Handlową z przedwojenną SGH.

Urszula Grzelosińska

„Gazeta Wyborcza”, 28.12.2000

Nacholiński, rozzieleni po całym świecie, ale też na pewno pamiętający, że byłeś naszym pierwszym drużynowym, przeszło 70 lat temu, w 3. Warszawskiej Drużynie Harcerskiej im. ks. Józefa Poniatowskiego, drużynie, która i dziś istnieje, i – pamiętając o Tobie – przysłała poczet sztandarowy na pożegnanie z Tobą.

Widzę Cię na zdjęciu komendy obozu w Wawrzynowie koło Kościerzyny, pamiątkowym zdjęciu z 1928 r. Obok Ciebie dwu późniejszych naszych drużynowych: Witold Sosnowski – zamęczony w Oświęcimiu, i Antek Rosental – cudem ocalały w czasie hitlerowskiej okupacji. Jest także na tym zdjęciu Lutek Widerszał, Twój rówieśnik i kolega z klasy, konspiracyjny działacz BIP-u, zamordowany przez zbrodniarzy współpracujących z okupantem. Jako oficer rezerwy przeżyłeś tamten czas w Oflagu. Odszedłeś chyba ostatni z uwiecznionych na tej fotografii.

Pamiętam, jak prowadziłeś nas górkami szlakami po Beskidach – też 70 lat temu. Swoją postawą dajesz niejednemu z nas wzór, jak z wychuchanych w rodzinnym cieple maminsynków przekształcić się w młodych ludzi – zaradnych, samodzielnych i zahartowanych na życiowe trudności i przeciwności losu. Byłeś dla mnie zawsze, także i w późniejszych latach, wzorem harcerskiej postawy. Mam Cię w oczach, jak jeszcze przed trzema laty, przybywszy z Londynu na uroczystość stulecia naszego gimnazjum im. Adama Mickiewicza, przemierzasz ulice Warszawy energicznym, sprężystym krokiem młodzieńca zbliżającego się do dziewięćdziesiątki. Wydawałeś się młodszy od tych, co w kilkanaście lat po Tobie zdawali maturę. Myślałem, że przeżyjesz nas wszystkich. Widocznie jednak spieszono Ci się na Wieczną Wartę. Żegnaj Jurku, spotkamy się niebawem. Będziemy robili najpiękniejsze górskie, nadobłoczne wyprawy. Również tam – pod Twoją komendą.

W pierwszą rocznicę śmierci prof. Jana Drewnowskiego

Rok temu, 16 grudnia 2000 roku zmarł w Londynie profesor Jan Drewnowski, wybitny polski ekonomista, autor licznych prac naukowych, wychowawca licznych pokoleń ekonomistów, wieloletni działacz i członek honorowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Prof. Drewnowski uzyskał w 1930 roku dyplom ukończenia SGH. Następnie, po odbyciu służby wojskowej, wyjeżdża jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej do Anglii, gdzie w London School of Economics przygotowuje swoją pracę magisterską i doktorską. Habilituje się w 1938 roku na podstawie pracy pt. „Próba ogólnej teorii gospodarki planowej”. Pracuje w tym czasie w Katedrze Ekonomii prof. Edwarda Lipińskiego.

Ranny w kampanii wrześniowej dostaje się do niewoli. W obozie jenieckim redaguje zbiorowe tłumaczenie i sam tłumaczy na je-

zyk polski podręcznik F. Benhama, „Economics”, który po wojnie zostaje wydany w Polsce.

W 1946 roku wraca do kraju i podejmuje pracę w SGH, obejmuje Katedrę Gospodarki Planowej. W tym samym czasie rozpoczyna również pracę w CUP na stanowisku dyrektora Departamentu Planu Długoterminowego. Jako ekspert bierze udział w wynegocjowaniu pożyczki dla Polski od Banku Światowego. Realizacja pożyczki nie doszła do skutku z powodu przystąpienia Polski do Kominformu i odrzuceniu planu Marshalla.

W marcu 1948 roku w rezultacie tzw. Procesu CUP, na którym otwarcie przeciwstawił się sowietyzacji polskiej gospodarki, zostaje usunięty z tej instytucji. Na jesieni 1948 roku otrzymuje propozycję pracy w Departamencie Badań Europejskiej Komisji Ekonomicznej ONZ. Jak wspomina w swojej autobiografii naukowej, pracy tej nie podjął, gdyż władze polskie odmówiły mu wyda-

nia paszportu. Po likwidacji SGH, na jesieni 1948 roku, i utworzeniu na jej miejscu SGPiS prof. Drewnowski zostaje pozbawiony wykładow, a rok później katedry.

Po październiku 1956 roku uzyskuje Katedrę Ekonomii Politycznej i zostaje wybrany na dziekana. Dodatkowo zostaje zatrudniony w Zakładzie Nauk Ekonomicznych PAN, gdzie prowadzi seminarium dla pracowników naukowych.

W 1957 roku prof. Drewnowski otrzymuje nominację na członka nowo utworzonej Rady Ekonomicznej i na członka Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. W tym samym roku jako visiting professor wykłada w Uniwersytecie Manchester. Rok później jako stypendysta Fundacji Forda przebywa przez rok akademicki w USA, w MIT – w Bostonie, odwiedzając z wykładami i referatami także inne czołowe amerykańskie uniwersytety.

Jesienią 1961 roku podejmuje na trzy lata pracę w Ghanie, gdzie

obejmuje kierownictwo Katedry Ekonomii w Uniwersytecie Ghany, który rozpoczynał wówczas niezależną od Uniwersytetu Londyńskiego działalność. Prof. Drewnowski kompletuje międzynarodowy zespół nauczający, przeprowadza nowelizację programów nauczania i wymagań egzaminacyjnych, organizuje seminarium naukowe i badania naukowe. Powołany zostaje też do Państwowej Komisji Planowania i jako przedstawiciel Ghany uczestniczy w założycielskiej konferencji UNCTAD. W sierpniu 1964 roku obejmuje stanowisko dyrektora programu w ONZ-owskim Instytucie Badań Społecznych (UNRISD) w Genewie.

We wrześniu 1979 roku prof. Jan Drewnowski przechodzi na emeryturę i przenosi się z rodziną do Anglii. Jest jednak nadal czynny zawodowo, współpracuje z organizacjami systemu ONZ i bierze udział w kilku misjach tych organizacji do

krajów rozwijających się. W 1981 roku zostaje powołany na stanowisko profesora Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, a następnie zostaje wybrany na dziekana, a w 1999 roku rektora tego Uniwersytetu.

Dorobek naukowy prof. Jana Drewnowskiego osiągnięty na emigracji był przez długie lata przemilczany w PRL na skutek nakazów cenzury. Jego oryginalne koncepcje wskaźników społecznych były przedstawione jako „genewska metoda” badań. Pełne uznanie dla swego dorobku naukowego uzyskał w Polsce dopiero w 1995 roku w postaci przyznania Mu przez Szkołę Główną Handlową tytułu doctor honoris causa.

Prof. Jan Drewnowski cieszył się zawsze uznaniem międzynarodowego środowiska za swe wysoce naukowe i wyważone podejście do podejmowanych problemów. Jednym z wyrazów takiego uznania było wydanie książki pt. „Social Development in the Third World. Level of Living Indicators and Social Planning (edited by J. G. M. Hilhorst & M. Klatter, Published in Co-operation with the Institute of Social Studies, Croon Helm, 1985), dedykowanej prof. Janowi Drewnowskiemu za jego wkład w rozwój tej dziedziny wiedzy.

Prof. Jan Drewnowski został pochowany 28 grudnia 2000 roku w grobie rodzinnym na Starych Powązkach.

Cześć Jego pamięci

ZDZISŁAW FIEJKA